

EU program celoživotního vzdělávání, projekt KA4

**Rozšiřování a využívání prostřednictvím knihoven –
pro úspěch a udržitelnost výsledků LLP**

ZPRÁVA

o analýze požadavků a průzkumu

OBSAH

ÚVOD	3
VYSVĚTLIVKY	4
METODOLOGIE A NÁSTROJE PRŮZKUMU	5
STRUČNÁ ZPRÁVA	7
I. Statistické informace	7
II. Identifikace důvodů (překážek) nedostatečné spoluúčasti knihoven při rozšiřování a využívání výsledků / Existuje-li tento problém a proč.	11
III. Identifikace možností spolupráce mezi knihovnami a institucemi pro celoživotní vzdělávání v partnerských zemích a faktory, zajišťující udržitelnost spolupráce / Jak spolupracovat?	16
IV. Identifikace možností rozšiřování a využívání prostřednictvím knihoven (specifické mechanismy, procesy, opatření) / Jak rozšiřovat?	22
V. Identifikace schopnosti zaměstnanců knihoven podporovat a provádět rozšiřování / Jaké dovednosti jsou potřebné?	25
VI. Identifikace organizací (cílových skupin, zainteresovaných stran), které se mohou stát součástí partnerství "Knihovny plus Instituce celoživotního vzdělání" v partnerských zemích / S kým spolupracovat?	27
VII. Seznam partnerských společností, zainteresovaných stran	29
ZÁVĚRY	32
PŘÍLOHA A. Dotazník	33
PŘÍLOHA B. Otázky k pohovoru	35

ÚVOD

Cílem projektu Di-XL je vyvinout efektivní a udržitelný model rozšiřování a využívání výsledků projektů Programu celoživotního vzdělávání prostřednictvím knihoven.

Fáze Průzkumu a analýzy požadavků byla provedena za účelem dosažení následujících cílů projektu Di-XL:

- Identifikovat překážky bránící dostačující spolupráci mezi knihovnami a organizacemi činnými na poli projektů Programu celoživotního vzdělávání při rozšiřování a využívání výsledků;
- identifikovat možnosti spolupráce mezi knihovnami a organizacemi pro celoživotní vzdělávání v partnerských zemích a faktory, které zajišťují udržitelnost spolupráce;
- identifikovat organizace (cílové skupiny, zainteresované strany), které se mohou stát součástí partnerství “Knihovny plus Instituce celoživotního vzdělání” v partnerských zemích;
- identifikovat možnosti rozšiřování a využívání prostřednictvím knihoven (specifické mechanismy, procesy, opatření);
- identifikovat schopnosti zaměstnanců knihoven podporovat a provádět rozšiřování.

Průzkum a analýza NAR proběhli v období 11/2012 – 05/2013 a tato Zpráva je sestavena na základě národních zpráv vypracovaných a odevzdaných Partnery, zastupujícími různé země (Řecko, Srbsko, Česká Republika, Lotyšsko a Litva).

VYSVĚTLIVKY

Celoživotní vzdělávání: proces nabývání znalostí a dovedností, pokračující v průběhu celého života osoby.¹

Projekty celoživotního vzdělávání: mezinárodní, národní, místní, regionální projekty, zajišťující výše uvedený proces.

Výsledky projektů Programu celoživotního vzdělávání: výsledky projektů financovaných v rámci Programu celoživotního vzdělávání.

Program:

- inovativní metody a nástroje pro zlepšení vzdělávání (školy, odborného vzdělávání a přípravy, terciární, pro dospělé). Ty jsou vyvinuty z projektů nazvaných Multilaterální projekty.
- malé měřítko spolupráce mezi vzdělávacími organizacemi. Ty jsou vyvinuty z projektů nazvaných Projekty partnerství. Někdy jsou vytvořeny a šířeny v průběhu projektu metodiky a nástroje.
- Nadnárodní mobilita pedagogických pracovníků a studentů.

Program celoživotního vzdělávání: *Program celoživotního vzdělávání 2007–2013* (dříve nazývaný „Integrovaný akční program na poli celoživotního vzdělávání“ anebo „Integrovaný program“) je programem Evropské Unie pro vzdělávání a školení.²

Organizace celoživotního vzdělávání / představitelé sektorů: organizace – partneři projektu celoživotního vzdělávání a koordinátoři se zkušenostmi při zavádění, rozšiřování a využívání projektů; centra celoživotního vzdělávání a vzdělávací instituce. (Organizace celoživotního vzdělávání představují jiné typy projektů tematicky a z jiných pod-programů: Leonardo da Vinci, Grundtvig, KA1, KA2 a další.)

Knihovna:

Pochází z latinského slova Liber, což v překladu znamená kniha. V řeckém a románském jazyce je odpovídající termínem *bibliotheca*. *Může se jednat o skupinu nebo sbírku knih a/ nebo jiný tištěný a netištěný materiál s účelem využití (čtení, konzultace, studie, výzkum, atd).* *Institucionální knihovny jsou vedeny za účelem usnadnit přístup klientovi za pomoci knihovníka a dalšího personálu knihovny, který je proškolen k poskytování služeb a spokojenosti zákazníka. Prostory, ve kterých sídlí, nejsou někdy postaveny pro tento účel. Abecední adresář knihoven je k dispozici ve Světovém průvodci knihoven, vydaném K. G. Saur. Existuje také online adresář knihoven, který naleznete na stránkách Libdex a Libweb. Viz. UNESCO Libraries Portal, Abbreviated lib. Viz. akademické knihovny, vládní*

---

¹ http://www.macmillandictionary.com/thesaurus/british/lifelong-learning#lifelong-learning_3

² http://eacea.ec.europa.eu/llp/about_llp/about_llp_en.php

knihovny, klášterní knihovny, nové knihovny, iPhoto knihovny, veřejné knihovny, speciální knihovny a předplacené knihovny.³

Rozšiřování: plánovaný proces poskytování informací o kvalitě, relevanci a efektivitě výsledků programů a iniciativ klíčovým aktérům. Dochází k němu jakmile jsou výsledky programů a iniciativ k dispozici. Tato aktivita probíhá jak na úrovni projektů tak na úrovni programů a aktivně se na ní podílí „spojky“ prostředníků.

Využívání sestává ze „sjednocování“ a „množení“. „Sjednocování“ je plánovaný proces přenosu úspěšných výsledků programů a iniciativ příslušným rozhodujícím osobám v regulovaných místních, regionálních, národních či Evropských systémech. Množení je plánovaný proces přesvědčování jednotlivých konečných uživatelů k osvojení a/nebo praktického využití výsledků programů a iniciativ. Toto opět může probíhat jak na úrovni projektů, tak na úrovni programů.

---

³ Podle Online slovníku pro knihovnictví a informační vědy/ODLIS, Joan M. Reitz (http://www.abc-clio.com/ODLIS/odlis_1.aspx#libmaterials)

METODOLOGIE A NÁSTROJE PRŮZKUMU

Během první fáze projektu NAR (11/2012-12/2012) byly dokončeny předběžné úkoly: stanovení časového rámce průzkumu a vybudování partnerství, diskuze o navrhovaných metodologiích a nástrojích, vývoj metodologie a nástrojů NAR, reflektující návrhy partnerů.

mezi úkoly NAR patří:

- vést pohovory se zainteresovanými stranami;
- dotazovat se zainteresovaných stran, zaměstnanců knihoven, veřejnosti apod.;
- vypracovat kontaktní seznamy možných partnerů pro spolupráci;
- vypracovat národní zprávu;
- vypracovat stručnou zprávu NAR.

NAR se má realizovat za pomoci metody smíchání dvou přístupů – kvantitativního a kvalitativního.

Otázky týkající se průzkumu byly následující:

Existuje problém?

Proč problém existuje?

Jak spolupracovat?

Jak šířit a využívat výsledky projektů celoživotního vzdělávání?

Potřebují knihovníci nějaké specifické dovednosti a znalosti?

Kvantitativní přístup – dotazník.

Všichni partneři zúčastnění v NAR díky dotazníkům získali obecný přehled o tom, co si lidé myslí, že jsou knihovny a jaká je jejich role v celoživotním vzdělávání. Aby získali první dojmy o návštěvnicích (většinou uživatelé knihoven a služeb celoživotního vzdělávání), byly otázky stavěny co nejvíce neosobně. Vysvětlení byla podána jen k velmi obecným záležitostem, např. definice celoživotního vzdělávání a co rozumíme pod projekty celoživotního vzdělávání. Dotazník byl přeložen do všech partnerských jazyků, ukázka je k dispozici v elektronické formě na

<https://docs.google.com/spreadsheets/viewform?fromEmail=true&formkey=dHV5X3dSMzFoa3ZPX0V4bzV5cm10Z2c6MQ> (nebo PŘÍLOHA A).

Při analýze dat z dotazníku byl použit kvantitativní přístup.

Nepovinné otázky (Ot. 5, Ot. 8) byly navrženy pro lidi, ochotné sdílet více nápadů a neočekává se na ně moc odpovědí. Stejně tak Ot.6, Ot.7 (otázky pro odborníky z pole celoživotního vzdělávání a osoby rozhodující o tvorbě politik).

Na začátku průzkumu bylo stanoveno potřebné množství dotazníků. Byl stanoven přibližný počet osob a knihoven se zájmem o spolupráci v projektu celoživotního

vzdělávání. Aby bylo možné provést analýzu, jako relevantní počet bylo považováno 100 vyplněných dotazníků z jednotlivých zemí (tzn. 10%). K dosažení tohoto cíle byl nápomocen on-line dotazník na webových stránkách zúčastněných knihoven a vzdělávacích organizací.

Dotazník se skládal z 6 uzavřených otázek (vždy byla možná pouze jedna odpověď) a 1 otevřené otázky (nebyla povinná).

Kvalitativní přístup – částečně strukturované pohovory

Sada otevřených otázek, použitelných dle specifik každé ze zemí, byla připravena za spolupráce všech angažovaných partnerů. Otázky byly rozděleny do 4 bloků: zodpovědět základní otázky *Proč existuje problém?*, *Jak spolupracovat?*, *Jak rozšiřovat a využívat?* *Jaké dovednosti jsou potřebné?* (Úplný seznam otázek – PŘÍLOHA B).

Žádné z otázek nebyly povinné – dotazované osoby si mohly vybrat z každého bloku, aby se dostali k podstatě odpovědi na každou ze 4 základních otázek. Proč tento problém existuje? Jak spolupracovat? Jak déle šířit a využívat? Jaké dovednosti jsou potřebné?

Doporučovaný počet pohovorů byl prodiskutován a schválen na 1. Schůzce:

10 pohovorů v každé zemi;

poměry mezi stranami (4 knihovny, 2 tvůrci politik, 4 odborníci na celoživotní vzdělávání).

Partneři zastupující jednu zemi si mohli sami stanovit počet pohovorů (dosáhnout celkového stanoveného počtu rozhovorů). Bylo však doporučeno, aby byla jedna skupina respondentů dotazovaná jedním partnerem – tak by se získal celistvější pohled na skupinu v zastupované zemi.

Dotazníky byly sbírány elektronicky: v Řecku byly dotazníky zaslány správci průzkumu. Akce Synergy proběhla prostřednictvím e-mailu. V ostatních zemích se používal satelitní průzkum. Pohovory a dotazníková metoda se uskutečnila v průběhu ledna – dubna 2013. Výsledky byly analyzovány v květnu 2013 Národní knihovnou v Lotyšsku, pracovní balíček č. 2.

STRUČNÁ ZPRÁVA

I Statistické informace

A Dotazník

- Ve všech zemích (mimo Řecka) byl dotazník rozšiřován elektronicky;
- Většinou byl dotazník zveřejněn na webových stránkách knihoven a odkaz na elektronický dotazník byl umístěn i na jiné portály či blogy z oboru a rozesílán prostřednictvím e-mailu anebo sociálních sítí;
- Celkový počet získaných odpovědí: 830 (Lotyšsko - 102; Česká Republika - 107; Srbsko - 209; Litva - 325; Řecko - 87).

Shrnutí odpovědí na otázku č. 1 (kdo jsou respondenti)

Odborník na celoživotní vzdělávání	72
Úředník ministerstva, parlamentu a/nebo obce	18
Knihovník	396
Uživatel služeb celoživotního vzdělávání (studijních kurzů, vzdělávacích programů apod.)	117
Uživatel knihovnických služeb	193
Jiné	34

B Pohovory

Během fáze analýzy požadavků a průzkumu projektu Di-XL provádělo 7 partnerů projektu pohovory s 53 zainteresovanými osobami:

- Počet pohovorů v každé zemi: Lotyšsko - 10, Řecko – 14, Česká Republika – 12, Srbsko – 7, Litva - 10
- Počet dle sektorů, zastupovaných zainteresovanými stranami: knihovny – 27, instituce celoživotního vzdělávání – 16, tvůrci politik – 10.

Instituce zastupované dotazovanými:

KNHOVNY

1	Knihovna Gulbene	LV
2	Regionální knihovna Madona	LV
3	Hlavní knihovna Kuldīga	LV
4	Vědecká knihovna Technické university v Rize	LV
5	Městská knihovna Rethimnon	EL
6	Knihovna Vikelaia v Heraklionu	EL
7	Knihovna Kozani	EL
8	Městská knihovna Piraeus	EL
9	Knihovna Národní Banky v Řecku	EL
10	Knihovna Nadace Evgenides	EL
11	Knihovna TEI z Epiru	EL
12	Knihovna Otevřené Univerzity v Patře	EL
13	VŠB-Technická Univerzita v Ostravě – Centrální knihovna	CZ
14	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě	CZ
15	Moravská knihovna	CZ
16	Městská knihovna v Třinci	CZ
17	Městská knihovna v Praze	CZ
18	Svaz knihovníků a odborníků na informace ČR	CZ
19	Severočeská vědecká knihovna	CZ
20	Národní knihovna ČR	CZ
21	Krajská veřejná knihovna Kaunas (KCPL)	LT
22	Krajská veřejná knihovna Adomas Mickevicius ve Vilniusu	LT
23	Městská veřejná knihovna Vincas Kudirka v Kaunasu	LT
24	Městská knihovna Novi Sad	RS
25	Srbská Národní Knihovna	RS
26	Veřejná knihovna Čačak	RS
27	Univerzitní knihovna “Svetozar Marković”	RS

TVŮRCI POLITIK

1	Národní centrum vzdělávání	LV
2	Valsts izglītības attīstības aģentūra (Národní Agentura)	LV
3	IKY (Řecká národní agentura pro Program celoživotního vzdělávání)	EL
4	Městský úřad Piraeus (Odbor pro celoživotní vzdělávání)	EL
5	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	CZ
6	Ministerstvo kultury ČR	CZ
7	Lietuvos Respublikos Seimas	LT
8	Universita Vilnius, Fakulta komunikace, Institut knihovnictví a informatiky	LT
9	Ministerstvo kultury Litevské republiky	LT
10	Direktoriát pro digitální agendu – Ministerstvo zahraničního a domácího obchodu a telekomunikací	RS

INSTITUTE CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

1	Alius Lingua	LV
2	In Tra	LV
3	Lotyšská obchodní a průmyslová komora	LV
4	Lotyšská asociace pro vzdělávání dospělých	LV
5	TEI, Thessaloniki	EL
6	PROMEIA	EL
7	CrystalClearSoft	EL
8	IDEC	EL
9	Sedukon o.p.s.	CZ
10	Tempo Training & Consulting	CZ
11	Školící centrum pro informační technologie	LT
12	E-learning Technology Centre	LT
13	Národní asociace lidových škol v Litvě	LT
14	Informační centrum pro zaměstnání žen, Kaunas	LT
15	INternet klub	RS

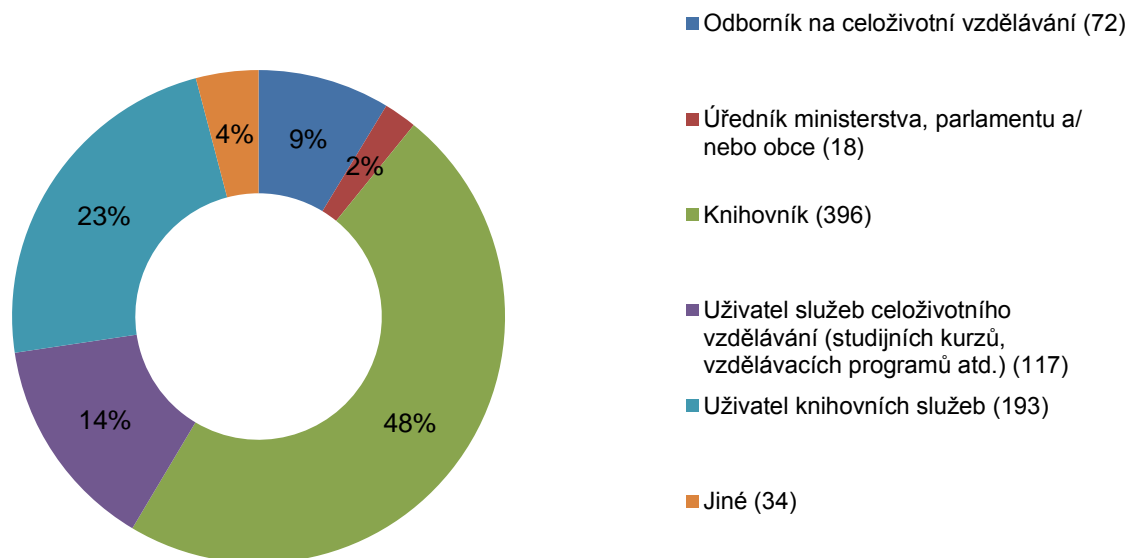
16	Universita Kragujevac, centrum celoživotního vzdělávání	RS
----	---	----

II. Identifikace důvodů (překážek) nedostatečné spoluúčasti knihoven při rozšiřování a využívání výsledků / Existuje tento problém a proč?

A Data k dotazníku:

Otázka č. 1: Jsem....? (830 odpovědí)

Odborník na celoživotní vzdělávání	72	9%
Úředník ministerstva, parlamentu a/nebo obce	18	2%
Knihovník	396	48%
Uživatel služeb celoživotního vzdělávání (studijních kurzů, vzdělávacích programů apod.)	117	14%
Uživatel knihovních služeb	193	23%
Jiné	34	4%

Největší část respondentů zastupuje oblast knihovnictví.
Počet odpovědí a nejvyšší odezva v partnerských zemích:

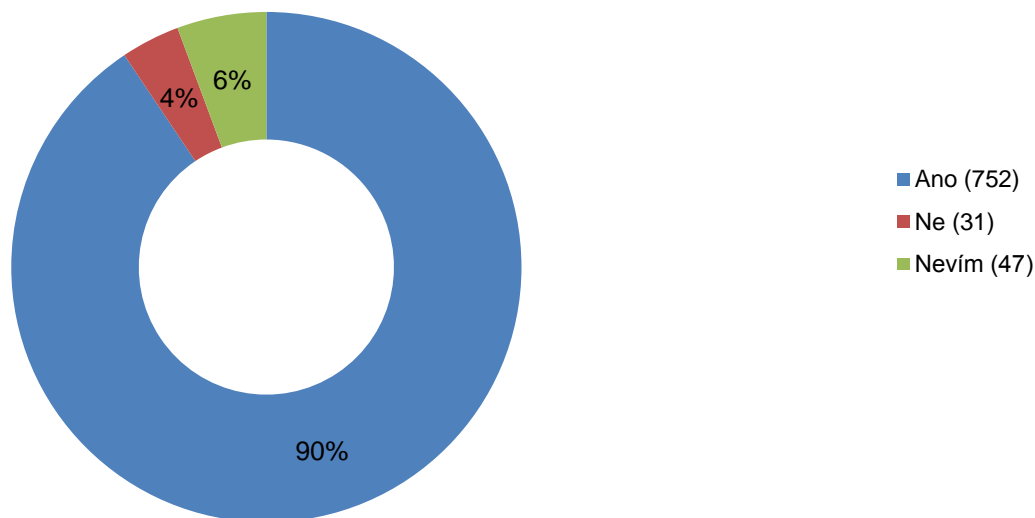
- Lotyšsko – 102; 37 respondentů jsou knihovníci;
- Česká Republika – 107; 38 respondentů jsou knihovníci;
- Srbsko – 209; 113 respondentů jsou uživatelé knihovních služeb;
- Litva – 325; 233 respondentů jsou knihovníci;
- Řecko – 87; 45 respondentů jsou uživatelé služeb celoživotního vzdělávání.

Otázka č. 2: Jsou podle Vašeho názoru knihovny součástí celoživotního vzdělávání? (830 odpovědí)

Největší míra pozitivních odpovědí byla dosažena v Srbsku (206 z 209 respondentů považují knihovny za součást systému celoživotního vzdělávání).

Zajímavá tendence byla zjištěna v Řecku: respondenti, kteří nepovažují knihovny za součást celoživotního vzdělávání, byli převážně knihovníci z městských knihoven (z nichž mnozí vysvětlili, že „v obci existuje jiný sektor, odpovědný za implementaci politik celoživotního vzdělávání“).

Ano	752	90%
Ne	31	4%
Nevím	47	6%

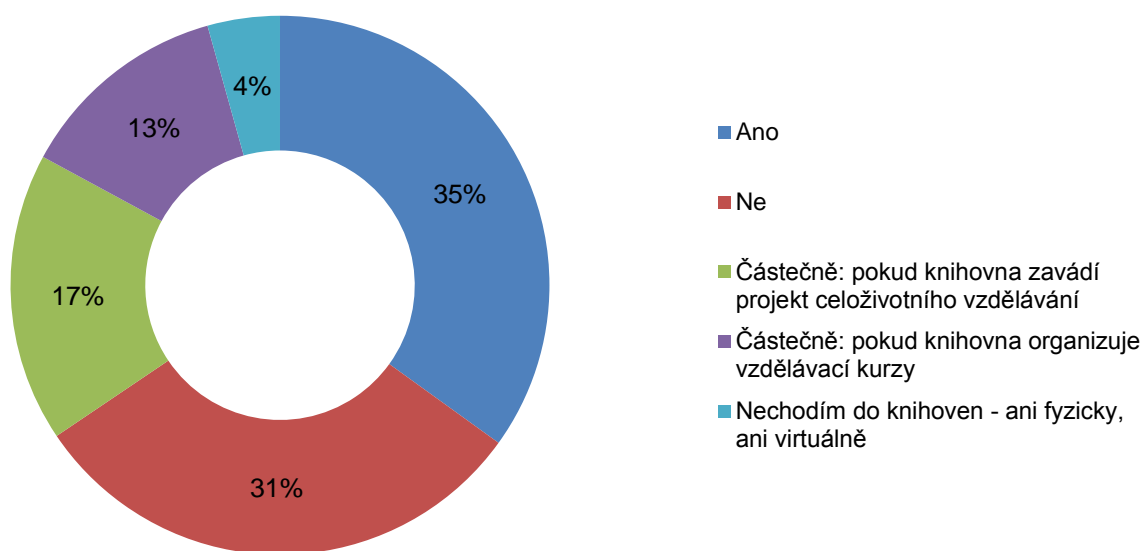

Otázka č. 3: Viděli jste nějaké informace o projektech celoživotního vzdělávání a jejich výsledky v prostorách a na webových stránkách knihoven? (807 odpovědí)

Ačkoli toto byla povinná otázka, je počet odpovědí nižší než u předchozích dvou otázek (- 23 odpovědí z Řecka, kde byly dotazníky distribuovány v papírové formě / jako elektronické dokumenty).

Počet respondentů, kteří si všimli či nevšimli informace o projektech týkajících se Programu celoživotního vzdělávání a jeho výsledcích v prostorách knihoven (fyzických či virtuálních) je téměř totožný. To znamená, že ačkoli jsou knihovny součástí celoživotního vzdělávání a účastní se aktivit na tomto poli, knihovníci o tomto ne vždy rozšiřují informace.

Ano	282	35%
Ne	247	31%
Částečně: pokud knihovna zavádí projekt celoživotního vzdělávání	140	17%
Částečně: pokud knihovna organizuje vzdělávací kurzy	103	13%
Nechodím do knihoven – ani fyzicky, ani virtuálně	35	4%

Počet odpovědí a nejvyšší odezva v partnerských zemích:

- Lotyšsko – 102; 30 respondentů vidělo informace o projektech Programu celoživotního vzdělávání a jejich výsledky;
- Česká Republika – 107; 41 respondentů nevidělo informace o projektech Programu celoživotního vzdělávání a jejich výsledky;
- Srbsko – 209; 92 respondentů nevidělo informace o projektech Programu celoživotního vzdělávání a jejich výsledky;
- Litva – 325; 168 respondentů vidělo informace o projektech Programu celoživotního vzdělávání a jejich výsledky;

- Řecko – 64; 36 respondentů nevidělo informace o projektech celoživotního vzdělávání a jejich výsledky;

B Výsledky pohovorů:

Dotazované organizace většinou k propagaci používají webové stránky organizace či projektu, sociální média, blogy, bulletiny, seznamy pro rozesílání e-mailů, letáky a plakáty, které jsou distribuované uvnitř i vně knihovny, veřejné akce, místní média (noviny, časopisy, rádio, TV stanice). Knihovny často používají své odborné sítě (např. asociace knihovníků, seznamy veřejných knihoven v oblasti a v celé zemi) a komunikují s místními zainteresovaným stranami (obce, vzdělávací organizace, nevládní organizace apod.). Knihovny často organizují společné výstavy, konference či publikace, kde rozšiřují informace o výsledcích projektu.

Podle charakteru organizace jsou některé akce propagovány / rozšiřovány prostřednictvím mezinárodních databází (ADAM, European Shared Treasure data base).

Kvantitativní přístup je převážně používán pro hodnocení rozšiřování aktivit a cílových skupin pro šíření. Kvalitativní přístup je preferován u blogů a cílových akcí (např. projev na konferenci).

Knihovny se považují za silné potenciální partnery pro rozšiřování; jasně identifikují svoji úlohu jako součást procesu celoživotního vzdělávání.

Většina dotazovaných knihoven v partnerských zemích udalo, že v praxi spolupracují s ostatními knihovnami při šíření výsledků svých projektů (pokud nějaké implementují).

Ve většině pohovorů organizace celoživotního vzdělávání uznávají, že je buď nenapadlo spolupracovat s knihovnami při šíření aktivit, anebo byla tato spolupráce značně omezená. Případy, kdy organizace celoživotního vzdělávání spolupracují s knihovnami na pravidelné bázi, jsou ojedinělé, avšak dotazovaní v tomto průzkumu zmínili několik příkladů.

Dotazovaní tvůrci politik v Lotyšsku, Litvě, ČR uvedli, že spolupracují s knihovnami při šíření informací. Tvůrci politik s knihovnami nespolupracovali v Řecku a Srbsku.

C Shrnutí:

Knihovny mají velké zkušenosti a potenciál pro šíření informací. Organizace celoživotního vzdělávání zřídka využívají knihovny pro rozšiřování výsledků projektů Programu celoživotního vzdělávání – takováto možnost je nenapadla, ale jsou-li dotazovány, myslí si, že by takováto spolupráce mohla být úspěšná.

Většinou knihovny rozšiřují informace o projektech Programu celoživotního vzdělávání, pokud zavádí projekty celoživotního vzdělávání nebo organizují vzdělávací kurzy. Metody šíření a používané informační kanály se liší u projektů ukončených a trvajících. V průběhu projektu knihovny šíří informace pomocí letáků či jiných tištěných materiálů, webových stránek, sociálních sítí, bulletinů, elektronických konferencí, video konferencí nebo běžných konferencí, rovněž telefonicky. Po ukončení projektu knihovny propagují výsledky prostřednictvím tištěných publikací, článků v médiích, výročních zpráv. Společným faktorem pro volbu komunikačních kanálů je cílová skupina.

Ačkoli by organizace celoživotního vzdělávání uvítali spolupráci s knihovnami, nejsou informováni o službách a funkcích knihoven a nedovedou si představit konkrétní formy spolupráce na šíření výsledků prostřednictvím knihoven.

Existuje takovýto problém?

Ano: mezi knihovnami a institucemi pro celoživotní vzdělávání existuje propast a jejich možná spolupráce na šíření by se dala rozvinout.

Proč takovýto problém existuje?

- Knihovny a instituce pro celoživotní vzdělávání o sobě vzájemně moc neví a nejsou informovány o tom, co si vzájemně mohou nabídnout;
- Ačkoli knihovny jsou zásadní součástí šíření celoživotního vzdělávání, není to jejich prioritou;
- Knihovny ne vždy zvolí správné metody a/nebo informační kanály pro informování o svých aktivitách v rámci procesů celoživotního vzdělávání (jelikož polovina respondentů žádné takovéto informace v prostorách (fyzických či virtuálních) knihoven neviděla);
- Spolupráce mezi knihovnami a institucemi pro celoživotní vzdělávání je periodická (na jednotlivých projektech), neprobíhá průběžně.

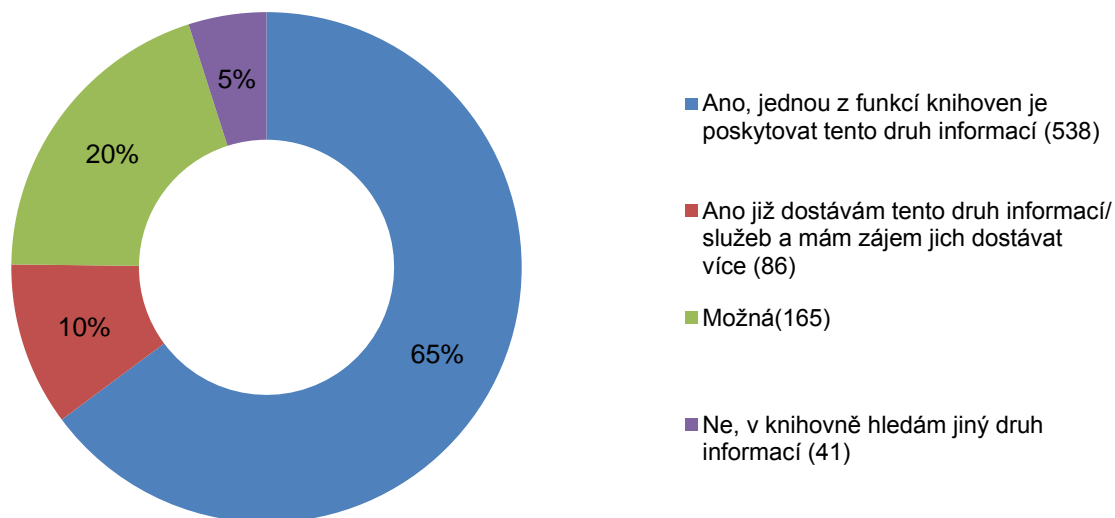
III. Identifikace možností spolupráce mezi knihovnami a institucemi pro celoživotní vzdělávání v partnerských zemích a faktory, zajišťující udržitelnost spolupráce / Jak spolupracovat?

A Data k dotazníku:

Otázka č. 4: Chtěli byste získávat více informací o projektech celoživotního vzdělávání a možnostech při fyzických či virtuálních návštěvách knihoven? (830 odpovědí)

Více než polovina respondentů (538) se shodne na tom, že poskytování informací o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech je jednou z funkcí knihoven. Stejný počet respondentů (86), kteří již získávají informace o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech, ukazuje, že problém existuje. Rovněž to znamená, že u knihoven existuje veliký potenciál pro rozšíření jejich informačních služeb.

Ano – jednou z funkcí knihoven je poskytovat tento druh informací	538	65%
Ano, již dostávám tento druh informací / služeb a mám zájem jich dostávat více	86	10%
Možná	165	20%
Ne, v knihovně hledám jiný druh informací	41	5%

Počet odpovědí a nejvyšší odezva v partnerských zemích:

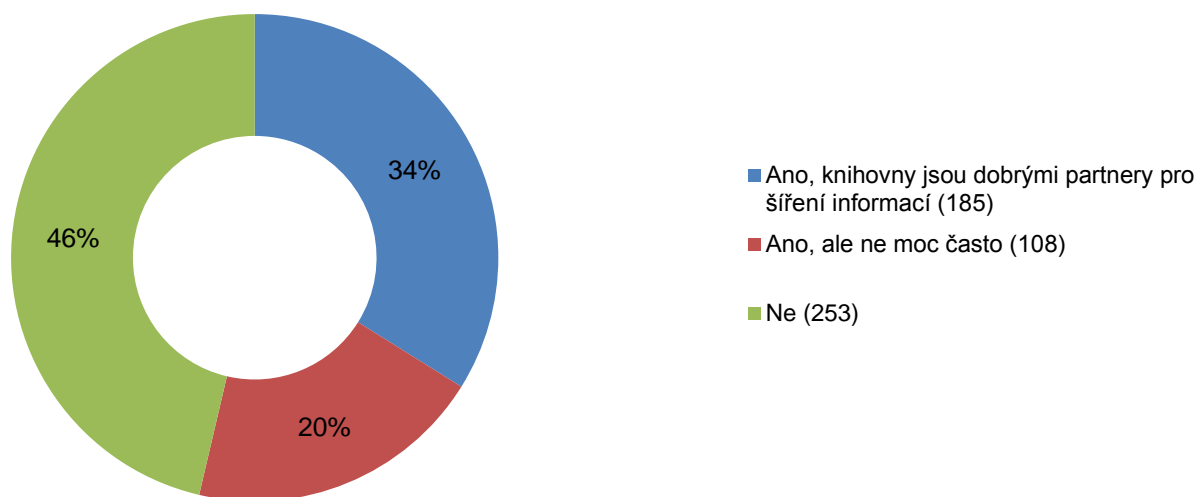

- Lotyšsko – 102; 52 respondentů si myslí, že poskytování informací o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech je jednou z funkcí knihoven;
- Česká Republika – 107; 60 respondentů si myslí, že poskytování informací o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech je jednou z funkcí knihoven;
- Srbsko – 209; 156 respondentů si myslí, že poskytování informací o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech je jednou z funkcí knihoven;
- Litva – 325; 211 respondentů si myslí, že poskytování informací o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech je jednou z funkcí knihoven;
- Řecko – 87; 59 respondentů si myslí, že poskytování informací o projektech Programu celoživotního vzdělávání a příležitostech je jednou z funkcí knihoven;

Otázka č. 6: Spolupracovali jste Vy / Vaše organizace s knihovnami na propagaci jakýchkoli projektů, produktů (služeb), příležitostí? (546 odpovědí)

Ačkoli tato otázka byla pro pracovníky z oblasti celoživotního vzdělávání a úředníky z ministerstev, parlamentu a/nebo obcí (90 respondentů), počet získaných odpovědí ukazuje, že knihovníci i uživatelé knihoven a služeb celoživotního vzdělávání na otázku č. 6 odpovídali také.

Ano, knihovny jsou dobrými partnery pro šíření informací	185	34%
Ano, ale ne moc často	108	20%
Ne	253	46%

Téměř polovina respondentů, kteří odpověděli (46%) uznávají, že jejich organizace nespolupracovali s knihovnami na propagaci žádných projektů, produktů (služeb) či příležitostí. To ukazuje, že existuje velký potenciál pro vývoj konceptu spolupráce mezi

organizacemi projektů Programu celoživotního vzdělávání a knihovnami. Pozitivní odpovědi převládali pouze v Litvě.

Počet odpovědí a nejvyšší odezva v partnerských zemích:

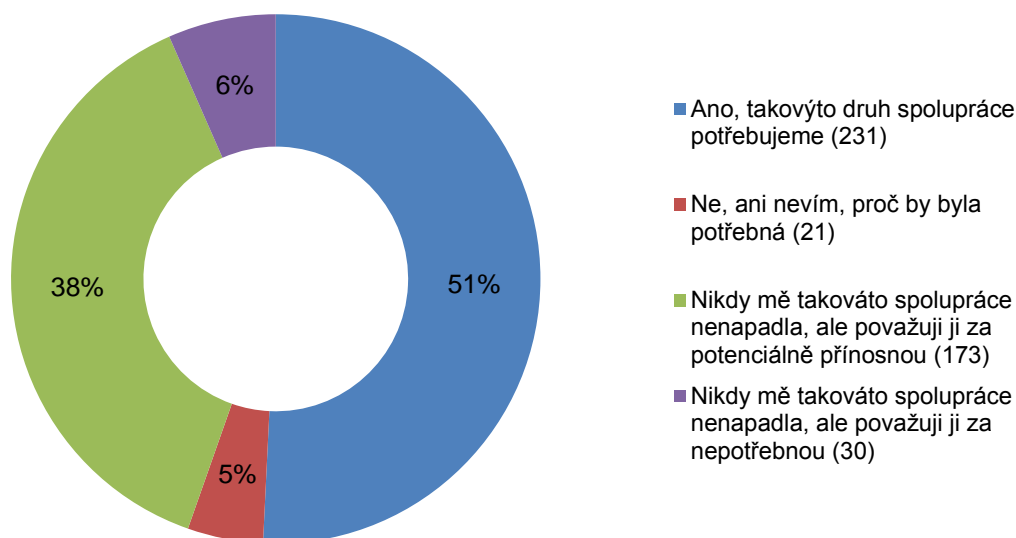
- Lotyšsko – 82; 37 respondentů nespolupracovalo s knihovnami na propagaci libovolných projektů, produktů (služeb), příležitostí;
- Česká Republika – 87; 52 respondentů nespolupracovalo s knihovnami na propagaci libovolných projektů, produktů (služeb), příležitostí;
- Srbsko – 142; 77 respondentů nespolupracovalo s knihovnami na propagaci libovolných projektů, produktů (služeb), příležitostí;
- Litva – 223; 93 spolupracovalo s knihovnami na propagaci libovolných projektů, produktů (služeb), příležitostí a shodují se na tom, že knihovny jsou dobrými partnery při šíření informací;
- Řecko – 12; 5 respondentů nespolupracovalo s knihovnami na propagaci libovolných projektů, produktů (služeb), příležitostí;

Otázka č. 7: Máte Vy / Vaše organizace zájem o spolupráci s knihovnami na propagaci projektů, produktů (služeb) a/nebo příležitostí celoživotního vzdělávání? (455 odpovědí)

Ačkoli tato otázka byla pro pracovníky z oblasti celoživotního vzdělávání a úředníky z ministerstev, parlamentu a/nebo obcí (90 respondentů), počet získaných odpovědí ukazuje, že knihovníci i uživatelé knihoven a služeb celoživotního vzdělávání na otázku č. 7 odpovídali také.

Je důležité zdůraznit 2 tendence. 89% respondentů považuje spolupráci mezi organizacemi projektů Programu celoživotního vzdělávání a knihovnami za potřebnou a potenciálně přínosnou. Zároveň 44% respondentů o takovéto spolupráci nikdy neuvažovalo.

Ano, takovýto druh spolupráce potřebujeme	231	51%
Ne, ani nevím, proč by byla potřebná	21	5%
Nikdy mě takováto spolupráce nenapadla, ale považuji ji za potenciálně přínosnou	173	38%
Nikdy mě takováto spolupráce nenapadla, ale považuji ji za nepotřebnou	30	6%

Nejčtenější odezva v partnerských zemích:

- Lotyšsko – 80; 39 respondentů uznává, že jejich organizace potřebuje spolupracovat s knihovnami na propagaci projektů, produktů (služeb), příležitostí;
- Česká Republika – 81; 34 respondentů takováto spolupráce nikdy nenapadla, ale považují ji za potenciálně přínosnou;
- Srbsko – 111; 52 respondentů uznává, že jejich organizace potřebuje spolupracovat s knihovnami na propagaci projektů, produktů (služeb), příležitostí;
- Litva – 167; 101 respondentů uznává, že jejich organizace potřebuje spolupracovat s knihovnami na propagaci projektů, produktů (služeb), příležitostí;
- Řecko – 16; 8 respondentů uznává, že jejich organizace potřebuje spolupracovat s knihovnami na propagaci projektů, produktů (služeb), příležitostí;

B Výsledky pohovorů:

Obecně by knihovny měly být lépe informované a mít širší povědomí o aktivitách organizací celoživotního vzdělávání. A naopak – organizace celoživotního vzdělávání by měly lépe chápat poslání a hlavní aktivity knihoven – za poslední desetiletí se úloha knihoven v informování a vzdělávání společnosti zásadně změnila.

Knihovny v ČR a Srbsku navrhují vytvořit jednotný centrální portál, uvádějící všechny aktivity, anebo zahájení společných vzdělávacích programů pro pracovníky organizací celoživotního vzdělávání a knihoven.

Aby mohly úzce spolupracovat s organizacemi celoživotního vzdělávání, musely by knihovny být lépe informované. Zástupci knihoven zmínili, že by uvítali, kdyby představitelé organizací celoživotního vzdělávání organizovali vzdělávací kurzy/workshopy/semináře, ve kterých by knihovnický seznámili se specifickými tématy či

projekty, jakož i s informačními zdroji. Zástupci knihoven také vyjádřili ochotu účastnit se na akcích, organizovaných institucemi celoživotního vzdělávání a přispět k obsahu reprezentujícímu neformální vzdělání a informativní gramotnost v rámci celoživotního vzdělávání.

Obojí – knihovny i pracovníci na poli celoživotního vzdělávání se vzájemně ujišťují, že musí být více otevření a neváhat nabídnout spolupráci. Ačkoli knihovny zdůrazňují, že jsou ochotny se účastnit spolupráce, avšak tento proces vyžaduje nejméně dvě části.

Většina odpovědí ukazuje, že knihovny chápou svoji roli jako základní kameny celoživotního vzdělávání a že jeho podpora je jednou z jejich hlavních úloh. V některých případech, cítí-li se knihovny v této oblasti nedocenené, ji nepovažují za svoji hlavní prioritu. Bylo by pro ně motivující, kdyby jejich důležitost v této oblasti více ocenili tvůrci politik i pracovníci v oblasti celoživotního vzdělávání.

Zmíněné preferované formy možné spolupráce mezi knihovnami a organizacemi celoživotního vzdělávání jsou: společné výstavy, konference či publikace, využití infrastruktur knihoven pro semináře a přednášky, výměna zkušeností a osvědčených praktik apod.

Dvě partnerské země (ČR a Srbsko) navrhly pro zefektivnění spolupráce vytvoření centrálního portálu, kde by byly uvedené všechny současné projekty / lektori / služby.

C Shrnutí / Doporučení pro spolupráci:

Respondenti uvedli řadu faktorů, které by mohly zlepšit možnou spolupráci:

- ochota spolupracovat;
- vzájemné pochopení jejich posláních, cílů, metod a jiných aspektů;
- obě strany (knihovny i organizace celoživotního vzdělávání) by měly jasně chápat výhody takovéto spolupráce;
- knihovny mohou poskytovat své služby organizacím celoživotního vzdělávání (nakupovat knihy týkající se celoživotního vzdělávání);
- knihovny mohou nabízet kurzy organizací celoživotního vzdělávání svým uživatelům a poskytovat účastníkům kurzů celoživotního vzdělávání nadstandardní služby;
- ocenění úlohy knihoven při celoživotním vzdělávání ze strany tvůrců politik;
- podpora (včetně technické a finanční) od místní a národní vlády;
- knihovny ne pouze jako místo rozšiřování výsledků celoživotního vzdělávání, ale partnery v projektech celoživotního vzdělávání;

Respondenti jmenovali četné možné formy spolupráce:

- propojení vzdělávacích aktivit s fondy a službami knihoven;
- společný plán vzdělávání;

- rozšíření portfolia služeb knihoven a oslovení širšího spektra uživatelů;
- vytvoření jednotného webového portálu pro všechny organizace činné na poli celoživotního vzdělávání (včetně knihoven);
- knihovny jakožto prostor pro prezentaci projektů, diskuse, semináře spojené s Programy celoživotního vzdělávání;
- knihovny a instituce celoživotního vzdělávání se musí účastnit vytváření politik;
- knihovníci musí fungovat jako poradci;
- organizace společných výstav, konferencí, seminářů apod.;
- společné publikace;
- využití infrastruktur knihoven pro semináře a přednášky celoživotního vzdělávání;
- diskuse u kulatého stolu za účelem výměny zkušeností a osvědčených praktik

IV. Identifikace možností rozšiřování a využívání prostřednictvím knihoven (specifické mechanismy, procesy, opatření) / Jak rozšiřovat?

A Data k dotazníku:

Otázka č. 5: Jak a kde by měly knihovny poskytovat / umisťovat informace o projektech, příležitostech a službách v oblasti celoživotního vzdělávání?

Využití různých virtuálních prostorů a elektronických nástrojů knihoven je nejpoblárnější odpovědí na způsoby šíření. K dosažení nejlepších výsledků musí být kombinováno s letáky, plakáty, cedulemi a jinými materiály ve fyzických otevřených prostorech knihoven. Knihovny by měly rovněž aktivně přispívat k celoživotnímu vzdělávání a knihovníci by se měli stát poradci: rozšiřovat informace o celoživotním vzdělávání v průběhu akcí knihoven, konzultovat se svými uživateli o aktivitách celoživotního vzdělávání. A samozřejmě do svých sbírek zařadit knihy o celoživotním vzdělávání a výsledcích projektů celoživotního vzdělávání a uvádět je ve svých katalozích.

Mnozí respondenti zdůraznili, že formy šíření závisí na cílové skupině a specifikách výsledků každého projektu. Neexistuje jediný správný způsob šíření, který by byl stejně vhodný pro všechny projekty. Metody by se měly kombinovat. Respondenti většinou navrhli více než jeden způsob jak poskytovat informace o programech a projektech celoživotního vzdělávání.

Různé druhy informací ve virtuálních prostorech knihoven (webové stránky, blogy, portály, sociální sítě, e-mail apod.), včetně:	398
<i>sociální sítě</i>	68
<i>rozesílání prostřednictvím e-mailu</i>	96
Informace ve fyzických otevřených prostorech knihoven (plakáty, letáky, cedule apod.)	201
Organizace speciálních akcí v knihovnách (kurzy, prezentace, diskuse, semináře, výstavy) / distribuce informací během akcí knihoven	113
Knihy o celoživotním vzdělávání a výsledky projektů Programu celoživotního vzdělávání musí být obsaženy ve sbírkách knihoven, v katalozích; speciální katalogy pro celoživotní vzdělávání	63
Knihovníci by se měli účastnit aktivit celoživotního vzdělávání a stát se v této oblasti poradci	22
Informace prostřednictvím masových médií (TV, rádio, tisk); reklama	20
Zvláštní informační centra se všemi druhy a typy informací o celoživotním vzdělávání	9

Realizace projektů Programu celoživotního vzdělávání v knihovnách	7
Spolupráce s různými organizacemi	3
Jiné	15
Nevím	8

B Výsledky pohovorů:

Knihovníci mohou používat různé nástroje šíření: organizace akcí, využití výstavních prostor, prezentace, ale také umožnění uživatelům knihoven otestovat služby celoživotního vzdělávání (interaktivní workshopy celoživotního vzdělávání v knihovně). Rozmanitost uvedených příkladů ukazuje, že sbírky knih nejsou jedinou možností šíření informací prostřednictvím knihoven. Avšak je-li řeč o knihách o projektech celoživotního vzdělávání ve sbírkách knihoven, je tu jeden zásadní aspekt: pracovníci v oblasti celoživotního vzdělávání by měli být informováni o požadavcích na poskytování jejich knih u ISBN.

Knihovny a instituce LLP se musí aktivně účastnit na vytváření politik, aby rozšířili veřejnou dostupnost informací a informační služby. Musí aktivně spolupracovat s ministerstvy, obcemi a sociálními partnery. Tato spolupráce by pomohla k vydávání správných rozhodnutí, odrážejících potřeby společnosti a zajišťujících implementaci různých užitečných programů pro občany.

Většina knihoven zmínila tradiční nástroje rozšiřování:

- zahrnutí knih o výsledcích projektů celoživotního vzdělávání do sbírek knihoven;
- vystavení letáků a bulletinů projektů ve fyzických i virtuálních prostorech knihoven;
- prezentace výsledků projektů při akcích knihoven.

Osobní informace od zaměstnanců – knihovníků – zmiňují a zdůrazňují, že často je osobnost knihovníka zásadní pro přilákání a zainteresování uživatelů knihoven.

C Shrnutí / Doporučení o způsobech rozšiřování:

Formy šíření závisí na cílových skupinách a specifikách výsledků každého z projektů. Neexistuje jediný správný způsob šíření, který by byl stejně vhodný pro všechny projekty.

- informace o projektech celoživotního vzdělávání jak ve virtuálním (e-mailové bulletiny, články o projektech celoživotního vzdělávání na webových stránkách, oznamy na sociálních sítích) tak ve fyzickém (letáky, plakáty, brožury) prostoru knihovny;

- knihy o výsledcích projektů celoživotního vzdělávání zahrnuty do sbírek knihovny (pracovníci v oblasti celoživotního vzdělávání by se měli informovat o požadavcích na opatření jejich knih kódem ISBN);
- knihovníci jakožto poradci v oblasti celoživotního vzdělávání;
- prezentace výsledků projektů při akcích knihoven;
- zahrnutí aktivit celoživotního vzdělávání mezi pravidelné aktivity knihoven;
- informační centra pro celoživotní vzdělávání;
- akce celoživotního vzdělávání v knihovnách (semináře, konference apod.);
- organizace celoživotního vzdělávání by měly školit knihovníky, aby zajistili kvalitu šířených informací;
- umožnit uživatelům knihoven služby otestovat (interaktivní workshopy celoživotního vzdělávání v knihovně);
- dvě partnerské země (ČR a Srbsko) navrhly pro zefektivnění spolupráce vytvoření centrálního portálu, kde by byly uvedené všechny současné projekty / lektori / služby;
- knihovny se stanou partnery v projektech celoživotního vzdělávání.

V. Identifikace schopnosti zaměstnanců knihoven podporovat a provádět rozšiřování / Jaké dovednosti jsou potřebné?

B Výsledky pohovorů:

Mezi schopnostmi, které si musí knihovny osvojit, knihovníci zmiňují PR kompetence a dobrý model komunikační strategie pro vytvoření udržitelného informačního kanálu. Avšak největší část knihoven rovněž zmínila, že nepotřebují žádné speciální dovednosti, ale jsou otevřeny získávání relevantních informací, aby je mohly předat svým uživatelům.

Jiné knihovny uvádí, že by zaměstnanci měli být především řádně motivovaní, schopní komunikovat se všemi druhy uživatelů, mít všeobecné vzdělání a potřebu se učit nadále, být otevřené novým trendům a velmi dobře znát své prostředí. Také by knihovníci měli mít dodatečné školení na řízení projektů, zpracovávání statistických dat, PR, marketing, týmovou práci, základní znalosti psychologie, andragogiku a občanská práva.

Litevské knihovny zmiňují, že školení knihovníků by bylo velmi užitečné: dovednosti a znalosti na poli styku s veřejností jsou potřebné, včetně dovedností prosazovat, spolupráce, organizování akcí, šíření informací prostřednictvím inovačních metod a kanálů.

Navíc mají všechny knihovny jasnou organizační strukturu, odpovídající za dvě hlavní funkce 1) sbírání informací a 2) poskytování těchto informací klientům. Proto se musí v rámci Modelu spolupráce institucí celoživotního vzdělávání a knihoven prodiskutovat dva hlavní body:

- Jak zahrnout produkty projektů celoživotního vzdělávání do katalogů, fondů či databází knihoven.
- Nejlepší formáty pro školení / informování knihovníků o šíření a využívání výsledků projektů Programu celoživotního vzdělávání.

Mnozí respondenti uvedli, že knihovny nemají dost informací o projektech celoživotního vzdělávání a aktivitách organizací celoživotního vzdělávání. Jsou navrženy speciální semináře nebo workshopy, které by se měli konat pro školení knihovníků, aby byli informováni o Programu celoživotního vzdělávání / otázkách projektu a získání lepších komunikačních dovedností.

B Shrnutí / Doporučení pro rozvoj potřebných dovedností

Dotazovaní zástupci knihoven uvedli následující dovednosti a kompetence, potřebné pro šíření výsledků projektů celoživotního vzdělávání:

- PR a marketingové kompetence a dobré komunikační strategie;
- schopnost komunikovat s různými druhy uživatelů;
- všeobecné vzdělání a ochota se sám účastnit dalšího vzdělávání;

- dovednosti v oblasti řízení projektů, organizace akcí a týmové práce;
- otevřenost novým trendům a inovacím;
- schopnost zpracovávat statistické údaje;
- základní znalosti psychologie, andragogiky a občanských práv;
- schopnost prosazování, spolupráce;
- základní a pokročilé informace o Programu celoživotního vzdělávání / otázkách projektu.

VI. Identifikace organizací (cílových skupin, zainteresovaných stran), které se mohou stát součástí partnerství “Knihovny plus Instituce celoživotního vzdělání” v partnerských zemích / S kým spolupracovat?

Lotyšsko

Organizace celoživotního vzdělávání	Knihovna (-y)
Baltic Bright	Litevská Národní Knihovna
Alius Lingua	Knihovna Gulbene
	Regionální knihovna Madona

Řecko

Organizace celoživotního vzdělávání	Knihovna (-y)
Action Synergy	Městská knihovna Piraeus
	Knihovna Nadace Evgenides
	Městská knihovna Rethimnon

Česká Republika

Organizace celoživotního vzdělávání	Knihovna (-y)
Národní klastr informačního vzdělávání (NAKLIV)	Městská knihovna v Praze
Odbor projektů Programu celoživotního vzdělávání při Institutu chemických technologií, Praha	Národní knihovna
	Městská knihovna v Třinci
	Moravská knihovna
Tempo Training & Consulting	VŠB-Technická Univerzita v Ostravě – Centrální knihovna
Sedukon o.p.s.	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

Litva

Organizace celoživotního vzdělávání	Knihovna (-y)
Fond sociální inovace	Krajská veřejná knihovna Kaunas (KCPL)
	Krajská veřejná knihovna Adomas Mickevicius ve Vilniusu
	Universita Vilnius, Fakulta komunikace, Institut knihovnictví a informatiky
	Městská veřejná knihovna Vincas Kudirka v Kaunasu

	Asociace litevských veřejných městských knihoven
--	--

Srbsko

Organizace celoživotního vzdělávání	Knihovna (-y)
Universita Kragujevac, centrum celoživotního vzdělávání	Srbská Národní Knihovna
INternet klub	Městská knihovna Novi Sad
Belgrade Open School	Veřejná knihovna Čačak
	Universitní knihovna "Svetozar Marković"

VII. Seznam spolupracujících partnerů, zainteresovaných stran

Lotyšsko

- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo školství a vědy
- Národní agentura
- Lotyšská asociace pro vzdělávání dospělých
- Vzdělávací asociace IFORTUM
- Lotyšská Universita
- Asociace lotyšských knihoven
- Národní centrum vzdělávání
- Regionální knihovna Madona
- Knihovna Gulbene
- Vědecká knihovna Technické university v Rize
- Hlavní knihovna Kuldīga
- SIA Alius Lingua
- SIA In Tra

Řecko

- Městská knihovna Rethimnon
- Knihovna Vikelaia v Heraklionu
- Knihovna Kozani
- Městská knihovna Piraeus
- Knihovna Národní Banky v Řecku
- Knihovna Nadace Evgenides
- Knihovna TEI z Epiru
- TEI, Thessaloniki
- PROMEA
- CrystalClearSoft
- IDEC
- IKY (Řecká národní agentura pro program LLP)
- Městský úřad Piraeus (Odbor pro celoživotní vzdělávání)

Česká Republika

- Krajská knihovna Vysočina, Havlíčkův Brod
- Městská knihovna v Třinci
- Knihovna Jiřího Mahena v Brně
- Městská knihovna Sedlčany
- Národní zdravotnická knihovna v Praze
- Moravská knihovna
- Městská knihovna v Praze
- Knihovna archeologického institutu
- Městská knihovna Louny
- Severočeská vědecká knihovna

- Národní knihovna ČR
- Husova knihovna, Říčany
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- Svaz knihovníků a odborníků na informace ČR
- Ministerstvo kultury ČR
- Úřad městské části Praha 6
- Katedra informatiky a knihovnictví, Filosofická fakulta, Masarykova Univerzita v Brně
- Katedra andragogiky a personálního řízení, Filosofická fakulta, Karlova Univerzita, Praha
- Národní klastr informačního vzdělávání - NAKLIV
- Tempo Training & Consulting
- VŠB-Technická Univerzita v Ostravě – Centrální knihovna
- Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

Litva

- Ministerstvo sociálních věcí a práce
- Univerzita Vilnius, Fakulta komunikace, Institut knihovnictví a informatiky
- Asociace litevských veřejných městských knihoven
- Krajská veřejná knihovna Adomas Mickevicius ve Vilniusu
- Krajská veřejná knihovna Kaunas (KCPL)
- Městská veřejná knihovna Vincas Kudirka v Kaunasu
- Veřejná knihovna Panevezys
- Městská veřejná knihovna Siauliai, pobočka Ginkunai
- Veřejná městská knihovna Vladas Slaitas, Ukmerge
- Veřejná městská knihovna Plunge
- Veřejná knihovna Rokiskis Juozas Keliuotis
- Veřejná městská knihovna F. Bajoraitis, Silutes
- Veřejná městská knihovna Akmene
- Litevská zemědělská knihovna
- Technická knihovna, pobočka Kaunas
- Knihovna gymnázia Lazdynai ve Vilniusu
- Knihovna gymnázia Baisiogala, okres Radviliskis
- Knihovna gymnázia "Aukuras", Kelme
- E-learning Technology Centre
- Globalios Idėjos
- Vilnius Magnus University
- VŠĮ "Sėkmingas Sprendimas"
- Informační centrum pro zaměstnání žen, Kaunas
- Utenos "Ievos Namai"
- Sdružení žen, Kaunas
- Ženské informační centrum
- Informační centrum pro zaměstnání žen Jurbarkas

- Obec Vilkaviškis

Srbsko

- Srbská Národní Knihovna
- Městská knihovna Novi Sad
- Veřejná knihovna Čačak
- Universitní knihovna "Svetozar Marković"
- Direktoriát pro digitální agendu – Ministerstvo zahraničního a domácího obchodu a telekomunikací
- Ministerstvo kultury a médií Odbor pro ochranu kulturního dědictví
- INternet klub
- Universita Kragujevac, centrum celoživotního vzdělávání
- Belgrade Open School
- Univerzita Bělehrad, Filosofická fakulta, katedra andragogiky
- Veřejná knihovna "Vuk Karadžić"
- Filologická fakulta
- Srbská Národní Knihovna
- Bělehradská obchodní komora
- Veřejná knihovna "Ilija M. Petrović"
- Kulturní centrum Kladovo
- Biblioteka grada Beograda
- Matica Srpska Library
- Veřejná knihovna
- Veřejná knihovna Sombor
- INEP institute
- Veřejná knihovna "Dimitrije Tucovic"
- Muzeum současného umění
- FON

ZÁVĚRY

- Spolupráce mezi institucemi celoživotního vzdělávání a knihovnami při šíření aktivit je nedostačující.
- Ve většině případů o sobě organizace celoživotního vzdělávání a knihovny vzájemně moc neví a nerozumí úplně, jaké jsou jejich funkce.
- Organizace celoživotního vzdělávání si neuvědomili, že knihovny by mohly být partnery při šíření.
- Aby se zlepšila spolupráce a aktivity šíření ve spolupráci, byly identifikovány možné kroky, které by se měly učinit při vypracování Modelu spolupráce.
- Knihovny a organizace celoživotního vzdělávání by se měly vzájemně detailně obeznámit. Toho lze dosáhnout organizováním vzdělávacích a řízených návštěv knihoven a společných diskusí obou stran u kulatého stolu.
- Měly by se probrat otázky vzájemných výhod možné spolupráce.
- Tvůrci politik by se měli účastnit plánování a koordinace spolupráce mezi různými hráči na poli celoživotního vzdělávání.

PŘÍLOHA A. Dotazník

(Vaše organizace) ve spolupráci s knihovnami a institucemi celoživotního vzdělávání v několika evropských zemích provádí průzkum několika témat celoživotního vzdělávání. Ocenili bychom, kdybyste vyplnili formulář a podali jej elektronicky. NB: Celoživotní vzdělávání: proces nabývání znalostí a dovedností, pokračující v průběhu celého života osoby. Projekty celoživotního vzdělávání: mezinárodní, národní, místní, regionální projekty, zajišťující výše uvedený proces. Prosím zvolte 1 odpověď na každou z otázek. Děkujeme!

* Povinné

1. Jsem: ...* *Je-li možné více odpovědí najednou, vyberte jednu, která Vám vyhovuje lépe než ostatní.*

- Odborník na celoživotní vzdělávání
- Úředník ministerstva, parlamentu a/nebo obce
- Knihovník
- Uživatel služeb celoživotního vzdělávání (studijních kurzů, vzdělávacích programů apod.)
- Uživatel knihovnických služeb
- Jiné

2. Jsou podle Vašeho názoru knihovny součástí celoživotního vzdělávání?*

- Ano
- Ne
- Nevím

3. Viděli jste nějaké informace o projektech celoživotního vzdělávání a jejich výsledky v prostorách a na webových stránkách knihoven?*

- Ano
- Ne
- Částečně: pokud knihovna zavádí projekt celoživotního vzdělávání
- Částečně: pokud knihovna organizuje vzdělávací kurzy
- Nechodím do knihoven – ani fyzicky, ani virtuálně

4. Chtěli byste získávat více informací o projektech celoživotního vzdělávání a možnostech při fyzických či virtuálních návštěvách knihoven?*

- Ano – jednou z funkcí knihoven je poskytovat tento druh informací
- Ano, již dostávám tento druh informací / služeb a mám zájem jich dostávat více
- Možná
- Ne, v knihovně hledám jiný druh informací

5. Jak a kde by knihovny měly poskytovat/umísťovat informace o projektech, příležitostech a službách v oblasti celoživotního vzdělávání? Např. knihy o výsledcích projektů celoživotního vzdělávání ve sbírkách knihoven, letáky a bulletiny o projektech umístěné ve fyzických i virtuálních prostorách knihoven, prezentace o výsledcích projektů celoživotního vzdělávání v rámci organizace akcí v knihovnách, jiné:

6. Spolupracovali jste Vy/Vaše organizace s knihovnami na propagaci jakýchkoli projektů, produktů (služeb), příležitostí? *Otázka pouze pro pracovníky v oblasti celoživotního vzdělávání a tvůrce politik.*

- Ano, knihovny jsou dobrými partnery pro šíření informací
- Ano, ale ne moc často
- Ne

7. Spolupracovali jste Vy/Vaše organizace s knihovnami na propagaci jakýchkoli projektů, produktů (služeb), příležitostí? *Otázka pouze pro pracovníky v oblasti celoživotního vzdělávání a tvůrce politik.*

- Ano, takovýto druh spolupráce potřebujeme
- Ne, ani nevím, proč by byla potřebná
- Nikdy mě takováto spolupráce nenapadla, ale považuji ji za potenciálně přínosnou
- Nikdy mě takováto spolupráce nenapadla, ale považuji ji za nepotřebnou

8. Pokud byste chtěli spolupracovat na další fázi průzkumu, prosím uveďte své kontaktní informace: *Nepovinné*

Submit

PŘÍLOHA B. Otázky k pohovoru

1. Jaké jsou hlavní kanály šíření, které Vaše organizace využívala / využívá k propagaci projektů (celoživotního vzdělávání):

- během implementace projektu;
- po ukončení projektu?

(Organizace celoživotního vzdělávání; knihovny, které implementují projekty)

2. Jaké jsou hlavní kanály šíření, které Vaše organizace využívala / využívá k propagaci celoživotního vzdělávání a aktivit v této oblasti na evropské úrovni a ve Vaší zemi / obci?

(Tvůrci politik)

3. Jak vybíráte kanály šíření a hodnotíte výsledky šíření: kvalitativní či kvantitativní přístup (tematický odkaz / počet jednotek šíření)? Který přístup preferujete?

(Všem)

4. Spolupracovali jste s (jinými) knihovnami na rozšiřování? Proč?

(Všem)

5. Je-li předchozí odpověď „ano“, prosíme o komentář, jak jste spolupracovali a jak tuto spolupráci hodnotíte?

(Všem)

6. Co by bylo zapotřebí pro užší spolupráci mezi knihovnami a organizacemi celoživotního vzdělávání/tvůrci politik? Jaké překážky dosud brání takovéto spolupráci?

(Všem)

7. Prosíme, popište, co podle Vás může knihovna dělat pro šíření výsledků projektu LLP a co nemůže dělat! (Prosíme, abyste zmínili omezení, která by mohla pomoci navrhnout metodologii, aby byla realistická a efektivní).

(Knihovny)

8. Měla by Vaše knihovna zájem na šíření projektů celoživotního vzdělávání specifického typu nebo na specifické téma (na základě profilu návštěvníků apod.)?

(Knihovny)

9. Spolupracovali jste s organizacemi celoživotního vzdělávání na rozšiřování?

(Tvůrci politik, knihovny)

10. Prosíme, uveďte 3 indikátory kvalitativní spolupráce na šíření!

Tvůrci politik, organizace celoživotního vzdělávání a knihovny, které implementují projekty)

11. Jaké by mohly být výhody spolupráce Vaší knihovny s organizacemi a tvůrci politik celoživotního vzdělávání? (proud informací pro knihovníky, uživatele knihoven, komunikace se zainteresovanými stranami, tvůrci politik, jiné)?

(Knihovny)

12. Jaké výhody by Vaší organizaci přinesla spolupráce s knihovnami? (proud informací, komunikace mezi uživateli knihoven a službami celoživotního vzdělávání, komunikace se zainteresovanými stranami, tvůrci politik, jiné)?

(Tvůrci politik, organizace celoživotního vzdělávání)

13. Jaké by byly ideální formy šíření prostřednictvím knihoven:

- zahrnutí knih o výsledcích projektů celoživotního vzdělávání do sbírek knihoven;
- vystavení letáků a bulletinů projektů ve fyzických i virtuálních prostorech knihoven;
- prezentace výsledků projektů při akcích knihoven;
- jiné, prosíme, specifikujte.

(Všem)

Ukázkové odpovědi jsou uvedeny pro rozmanitost možných odpovědí, a aby bylo zřejmé, že sbírky knih nejsou jedinou možností jak šířit informace prostřednictvím knihoven.

14. Jak by se mohli zaměstnanci Vaší organizace podílet na šíření? Potřebují nějaké dodatečné či specifické dovednosti?

(Knihovny)

Otázky nebyly povinné – tazatelé si mohli vybrat z každého bloku a získat odpověď na každou ze 4 základních otázek – Proč existuje problém? Jak spolupracovat? Jak dále šířit a využívat? Jaké dovednosti jsou potřebné?